

Krajowa Izba Gospodarcza
„Przemysł Spożywczy”
ul. Z. Modzelewskiego 58a/90
02-679 Warszawa

Warszawa, 19 listopada 2003 r.

Pan Poseł
Mieczysław Czerniawski
Przewodniczący
Komisji Finansów Publicznych
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Wielce Szanowny Panie Przewodniczący!

W związku z prowadzonymi na forum Sejmu pracami nad rządowym projektem ustawy o podatku od towarów i usług - druk sejmowy nr 1874, Krajowa Izba Gospodarcza „Przemysł Spożywczy” przedstawia Panu Przewodniczącemu zagrożenia wynikające, dla polskich producentów napojów bezalkoholowych, z niektórych zapisów projektu rozpatrywanej ustawy wraz z propozycją zmian tych postanowień przedstawiam Panu Przewodniczącemu materiał analityczny obrazujący potencjalne skutki budżetowe w przypadku ustanowienia na napoje bezalkoholowe jednolitej stawki VAT w wysokości 22%.

Prace nad projektem ustawy podyktowane są głównie koniecznością dostosowania polskiego prawa w zakresie podatku VAT do wymogów wspólnotowych. W myśl projektu ustawy m.in. opodatkowaniu 7% stawką VAT podlegać ma dostawa tylko niektórych napojów bezalkoholowych, wymienionych w pozycjach 40-44 Załącznika nr 3 do projektu ustawy, podczas gdy dostawa pozostałych napojów bezalkoholowych podlegać ma opodatkowaniu podatkiem VAT według stawki 22%.

Tymczasem, Państwa Członkowskie Unii Europejskiej (UE) w sposób spójny traktują krajową dostawę wszystkich napojów bezalkoholowych, zawsze stosując jednolitą stawkę VAT w omawianym zakresie (podstawową lub też obniżoną).

W N I O S E K

Izba Gospodarcza wnosi, aby w Załączniku nr 3 do projektu ustawy zatytułowanym „Wykaz towarów i usług, których dostawa lub świadczenie jest objęte stawką podatku w wysokości 7%”, pozycje 38-44, które obejmują:

Poz.	Symbol PKWiU	Nazwa towaru lub usługi (grupy towarów lub usług)
38.	15.98.11-50.30	Lód naturalny
39.	15.98.11-50.40	Lód sztuczny
40.	15.98.12-50.10	Napoje owocowe
41.	15.98.12-50.20	Napoje owocowo-warzywne
42.	15.98.12-50.50	Nektary
43.	15.98.12-50.60	Napoje warzywne
44.	15.98.12-70	Napoje bezalkoholowe zawierające tłuszcz mlekowy, pozostałe

zastąpiono następującą pozycją:

Poz.	Symbol PKWiU	Nazwa towaru lub usługi (grupy towarów lub usług)
38.	15.98.	Wody mineralne i napoje bezalkoholowe

UZASADNIENIE

Argumenty za stosowaniem jednolitej stawki VAT dla napojów bezalkoholowych

Przepisy wspólnotowe

Zgodnie z VI Dyrektywą Rady UE nr 77/388/EEC z dnia 17 maja 1977 r., Państwa Członkowskie UE mają prawo wprowadzić obniżoną stawkę VAT wyłącznie w odniesieniu do dostawy towarów wymienionych w Aneksie H do ww. Dyrektywy.

W punkcie 1 Aneksu H wymienione są niektóre produkty żywnościowe oraz wszystkie rodzaje napojów za wyjątkiem napojów alkoholowych. Aneks H do ww. Dyrektywy nie przewiduje objęcia niższą stawką jedynie niektórych spośród napojów, lecz upoważnia poszczególne Państwa Członkowskie UE do wprowadzenia stawki niższej na wszystkie napoje bezalkoholowe.

Praktyka w państwach UE

Zgodnie z ustaloną praktyką w Unii Europejskiej, Państwa Członkowskie UE opodatkowują dostawę wszystkich napojów bezalkoholowych jednolitą stawką VAT, stosując w omawianym zakresie albo stawkę standardową, albo stawkę obniżoną. Zgodnie z Aneksem H do VI Dyrektywy, jednolita stawka podatku VAT dotyczy wszystkich napojów bezalkoholowych, a nie tylko wybranych podgrup tych napojów.

W załączniku nr 1. do niniejszego pisma przedstawiamy tabelę zawierającą zestawienie stawek VAT stosowanych w zakresie dostawy napojów bezalkoholowych w poszczególnych Państwach Członkowskich UE.

Dane zamieszczone w ww. tabeli potwierdzają jednolity sposób traktowania napojów bezalkoholowych w Państwach Członkowskich UE.

Stawki stosowane w państwach kandydujących do UE

Aczkolwiek przepisy VI Dyrektywy nie są jeszcze wiążące dla państw kandydujących do Unii Europejskiej to należy zauważyć, że wszystkie te kraje (za wyjątkiem Polski) dostosowały już swoje przepisy VAT, w zakresie opodatkowania napojów bezalkoholowych do wymogów prawa wspólnotowego oraz praktyki Państw Członkowskich UE. W państwach tych ustalono bowiem jednolitą stawkę podatku VAT dla sprzedaży wszystkich kategorii napojów bezalkoholowych.

Poniższa tabela zawiera zestawienie stawek VAT stosowanych w niektórych państwach kandydujących do członkostwa w UE dla sprzedaży napojów bezalkoholowych:

Nazwa produktu	Czechy	Estonia	Litwa	Słowacja	Węgry
Woda mineralna	5%	18%	18%	14%	25%
Napoje gazowane	5%	18%	18%	14%	25%
Soki owocowe	22%*	18%	18%	14%	25%

* od 1 stycznia 2004 r. soki owocowe objęte będą 5% stawką VAT

Wymogi unifikacyjne

Wspólna polityka podatkowa w Unii Europejskiej zakłada ujednoczenie norm prawnych w zakresie podatku VAT. Państwa Członkowskie UE zobowiązane są przestrzegać regulacji zawartych między innymi w VI Dyrektywie. Jak wynika z przedstawionych powyżej informacji, Państwa Członkowskie oraz państwa - przyszli członkowie UE (za wyjątkiem Polski) zgodnie stosują jednolitą praktykę w zakresie opodatkowania VAT sprzedaży napojów bezalkoholowych, opartą na regulacjach zawartych w Aneksie H do VI Dyrektywy. W tym zakresie przepisy obowiązujące obecnie w Polsce nie są więc zharmonizowane z regulacjami unijnymi. Także obecne brzmienie projektu ustawy nie jest zgodne z treścią powołanego Aneksu H do VI Dyrektywy. W tym kontekście Izba Gospodarcza zauważa, że rządowy projekt ustawy o VAT w wersji z 05.2003r. przewidywał jednolite zastosowanie obniżonej stawki VAT dla wszystkich napojów bezalkoholowych, będąc tym samym zgodnym z praktyką i prawem wspólnotowym.

Zgodność z traktatem akcesyjnym

Ponadto należy wskazać, iż Traktat Akcesyjny przewiduje w punkcie 10 „Podatki” ust. 1 lit. (b) możliwość utrzymania obniżonej stawki podatku VAT na środki spożywcze, w tym na napoje z wyłączeniem napojów alkoholowych. Zastosowanie w nowej ustawie o VAT obniżonej stawki podatku VAT dla wszystkich napojów bezalkoholowych zgodne jest zatem nie tylko Aneksiem H do VI Dyrektywy VAT, ale znajduje również uzasadnienie w ustaleniach, zawartego przez polski rząd Traktatu Akcesyjnego.

Reklasyfikacja

Należy również zauważyć, iż obejmowanie różnymi stawkami VAT napojów bezalkoholowych (tak jak ma to miejsce obecnie) kreuje dodatkowo problemy z dokonaniem ich prawidłowej klasyfikacji statystycznej.

Zgodnie z odpowiednimi regułami klasyfikacyjnymi, przyporządkowanie danego produktu np. do napojów owocowych opiera się na określeniu minimalnej zawartości ekstraktu soku w napoju. W tym kontekście należy zauważyć, że brak jest obecnie precyzyjnych metod pomiaru zawartości soku w napoju co w praktyce często doprowadzają do sytuacji, w której napoje o zbliżonym składzie są opodatkowane różnymi stawkami VAT. Podział napojów bezalkoholowych na dane kategorie statystyczne ma więc charakter uznaniowy, a problemy z określeniem prawidłowej stawki VAT dla ich sprzedaży mają bezpośredni wpływ na ewentualne zaniżanie należności budżetowych.

W związku z tym, zastosowanie jednolitej stawki VAT dla wszystkich napojów bezalkoholowych powinno rozwiązać wspomniane problemy.

Argumenty za zastosowaniem stawki obniżonej dla napojów bezalkoholowych

Obrót konsumencki

Biorąc również pod uwagę fakt, iż stawka VAT na napoje bezalkoholowe w krajach sąsiednich jest niższa od podstawowej stawki podatku VAT w Polsce (patrz tabela), rozpatrując postulat wprowadzenia w Polsce jednolitej stawki podatku VAT dla dostawy napojów bezalkoholowych uwzględnić należy zjawisko obrotu konsumenckiego.

Zgodnie z danymi Izby Gospodarczej, w przypadku opodatkowania w Polsce stawką 22 % VAT dostawy napojów bezalkoholowych, efektywnie niżej opodatkowane napoje bezalkoholowe wytwarzane w krajach sąsiednich będą atrakcyjniejsze cenowo dla konsumentów w rejonach przygranicznych. Sytuacja taka niekorzystnie wpłynie na wartość sprzedaży napojów bezalkoholowych produkowanych w Polsce, co w konsekwencji oznaczać będzie niższe dochody do budżetu Państwa z tytułu podatku VAT oraz podatku dochodowego od osób prawnych (niższa sprzedaż produktów = niższe dochody polskich przedsiębiorstw). Zastosowanie obniżonej stawki VAT w omawianym zakresie pomogłoby podnieść pozycję konkurencyjną polskich napojów, które z powodzeniem mogłyby być też kupowane w celu ich wywozu za granicę.

Polskie cukrownictwo

Nie można również zapominać, iż podstawowym składnikiem do wyrobu większości napojów bezalkoholowych jest cukier. Rocznie polski przemysł napojów bezalkoholowych wykorzystuje ponad 300 tys. ton polskiego cukru (stanowi to ponad 18 % krajowej konsumpcji cukru). Tym samym od wartości obrotu napojów bezalkoholowych produkowanych w Polsce zależy również wysokość popytu na polski cukier. Jednolite zastosowanie obniżonej stawki podatku VAT na wszystkie napoje bezalkoholowe wytwarzane w Polsce powinno pozytywnie wpłynąć na zmniejszenie kosztów produkcji i w konsekwencji spadek cen tych produktów. Konkurencyjna niska ceną polskich napojów na Wspólnotowym Rynku Wewnętrznym powinna mieć wpływ na zwiększony wolumen ich sprzedaży, co pośrednio wpłynie na zwiększone zapotrzebowanie na surowce niezbędne do ich wytwarzania, w tym na polski cukier.

Mając powyższe na uwadze Izba Gospodarcza zwraca się do Pana Przewodniczącego o podjęcie działań mających na celu zapobieżenie sygnalizowanym zagrożeniom powodowanym przez zastosowanie niejednolitej stawki VAT dla sprzedaży w Polsce napojów bezalkoholowych i jednocześnie deklaruje gotowość udzielenia dodatkowych wyjaśnień dotyczących przedłożonej propozycji oraz współdziałania z Komisją dla znalezienia właściwych rozwiązań biorących pod uwagę problemy branży producentów napojów bezalkoholowych w Polsce.

Z wyrazami szacunku

Prezes KIG „PS”

Tadeusz Pokrywka

Do uprzejmej wiadomości:

1. Sz. Pani Elżbieta Mucha

Podsekretarz Stanu

Główny Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych

Ministerstwo Finansów

2. Sz. Pan Poseł Janusz Lisak

Przewodniczący Sejmowej Podkomisji Stałej

Do Monitorowania Systemu Podatkowego

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej